



Brussel, 7.11.2012  
COM(2012) 637 final

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD EN HET EUROPEES  
PARLEMENT**

**OVER DE ACTIVITEITEN ONDER HET EXTERNE EIB-MANDAAT IN 2011**

{SWD(2012) 357 final}  
{SWD(2012) 358 final}

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD EN HET EUROPEES  
PARLEMENT**

**OVER DE ACTIVITEITEN ONDER HET EXTERNE EIB-MANDAAT IN 2011**

**INHOUDSOPGAVE**

1. INLEIDING	3
2. VOORNAAMSTE RESULTATEN	4
3. FINANCIERINGSVERRICHTINGEN	5
3.1. Overzicht van de EIB-financiering in de onder het besluit vallende gebieden	5
3.2. Bijdrage aan de EU-beleidsdoelstellingen	8
3.3. Uitsplitsing naar sector	9
3.4. Effect en meerwaarde van EIB-verrichtingen	9
4. SAMENWERKING MET DE COMMISSIE	11
5. SAMENWERKING MET INTERNATIONALE FINANCIËLE INSTELLINGEN	12

# VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

## OVER DE ACTIVITEITEN ONDER HET EXTERNE EIB-MANDAAT IN 2011

### 1. INLEIDING

Overeenkomstig Besluit nr. 1080/2011/EU van het Europees Parlement en de Raad<sup>1</sup> (het "besluit" of "mandaat") moet de Commissie jaarlijks verslag uitbrengen over de onder de EU-garantie vallende financieringsverrichtingen van de Europese Investeringsbank (EIB). Dit verslag is gebaseerd op jaarverslagen van de EIB en heeft betrekking op de in 2011 in het kader van het externe EIB-mandaat ontplooiende activiteiten. In het onderhavige verslag wordt bijgevolg geen melding gemaakt van ontwikkelingen die zich in 2012 hebben voorgedaan, en met name van de instemming van de Europese Raad van juni 2012 met een verhoging van het EIB-kapitaal.

Buiten de EU, in de gebieden die onder het mandaat vallen, verstrekt de EIB leningen en leninggaranties onder dekking van de EU-garantie ("verrichtingen onder mandaat") of voor eigen risico ("verrichtingen voor eigen risico") in het kader van artikel 16 van haar statuten. Het voorliggende verslag geeft een overzicht van de EIB-financieringsverrichtingen onder mandaat en van de verrichtingen voor eigen risico in 2011. De EIB-verrichtingen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS-landen), alsmede in landen en gebieden overzee (LGO), worden in een afzonderlijk jaarverslag behandeld. Er zij op gewezen dat de verslaggeving over sommige van de bij artikel 11 van het besluit ingevoerde aanvullende vereisten alleen betrekking heeft op EIB-financieringsverrichtingen waarvoor na 30 oktober 2011 een financieringsaanvraag is ingediend en die na 1 januari 2012 zijn ondertekend.

Nadere informatie en statistische tabellen over de bovenbedoelde activiteiten, onder meer op project-, sector-, land- en regionaal niveau, zijn te vinden in het bijgaande werkdocument van de diensten van de Commissie (SWD, Staff Working Document)<sup>2</sup>. In een ander SWD zijn de regionale technische operationele richtsnoeren opgenomen die gezamenlijk zijn opgesteld door de Commissie en de EIB, in overleg met de Europese Dienst voor extern optreden, zoals is bepaald in artikel 6 van het besluit, waarin de bijdrage van de EIB-financieringsverrichtingen onder mandaat aan het beleid van de Unie wordt beschreven.

De regionale technische operationele richtsnoeren moeten waarborgen dat de EIB-financieringsverrichtingen het EU-beleid ondersteunen en dienen geldig te zijn tot het verstrijken van het lopende mandaat. Overeenkomstig Besluit nr. 1080/2011/EU moet de Commissie deze richtsnoeren naar het Europees Parlement en de Raad zenden zodra zij zijn opgesteld.

---

<sup>1</sup> Besluit nr. 1080/2011/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 tot verlening van een EU-garantie voor verliezen van de Europese Investeringsbank op leningen en leninggaranties voor projecten buiten de Unie en houdende intrekking van Besluit nr. 633/2009/EG (PB L 280 van 27.10.2011, blz. 1).

<sup>2</sup> SWD(2012) 358.

Er zij op gewezen dat dit verslag zal worden gehecht aan de komende effectbeoordeling bij het wetgevingsvoorstel voor een besluit tot verlening van een EU-garantie voor verliezen van de EIB op leningen en leninggaranties voor projecten buiten de EU in de context van het volgend meerjarig financieel kader.

## **2. VOORNAAMSTE RESULTATEN**

Het besluit voorziet in een verhoging van het totale plafond van het algemeen mandaat met 1 684 miljoen EUR en in een klimaatveranderingsmandaat van 2 000 miljoen EUR, wat betekent dat aan de EIB een garantie van maximaal 29 484 miljoen EUR is verleend voor haar verrichtingen onder mandaat.

In de loop van 2011 is op EU-niveau een aantal belangrijke initiatieven genomen, met name om in te spelen op de Arabische lente. Zo is meer in het bijzonder het EIB-leningplafond met EU-garantie voor het Middellandse Zeegebied met 1 miljard EUR opgetrokken. De Commissie en de EIB hebben, samen met de betrokken lidstaten, actief deelgenomen aan het Deauville-partnerschap van de G8 en hebben tevens een EU-taskforce voor diverse landen van het zuidelijke Middellandse Zeegebied opgericht.

In 2011 is de EIB tegen de achtergrond van verslechterende vooruitzichten voor de wereldeconomie de economische activiteit in de onder het mandaat vallende gebieden blijven ondersteunen. Daarnaast heeft zij haar leningactiviteiten ten gunste van met klimaatactie verband houdende projecten sterk geïntensiveerd. Het totale EIB-financieringsvolume buiten de EU beliep in 2011 7,3 miljard EUR. Het lag daarmee ongeveer 17 % lager dan het bedrag van 8,7 miljard EUR in 2010, maar gemiddeld wel nog boven de niveaus van vóór de crisis. In de gebieden die onder het mandaat vallen, vertegenwoordigde de EIB-activiteit 6,5 miljard EUR in 2011, tegen 7,8 miljard EUR in 2010. Volgens het laatste werkprogramma 2012-2014, dat eind 2011 door de EIB is goedgekeurd, zullen de externe EIB-leningen naar verwachting verder teruglopen tot soortgelijke niveaus als vóór de crisis, namelijk 6,5 miljard EUR in 2012, 5,9 miljard EUR in 2013 en 5,2 miljard EUR in 2014. Meer in het bijzonder zou de externe EIB-financiering uit eigen middelen (waarbij de ACS-investeringsfaciliteit en de risicokapitaalactiviteit in het Middellandse Zeegebied buiten beschouwing worden gelaten) uitkomen op 6,0 miljard EUR in 2012, 5,3 miljard EUR in 2013 en 4,6 miljard EUR in 2014.

De wereldwijde crisis is niet zonder gevolgen gebleven voor de onder het mandaat vallende gebieden. Hoewel de economische groei in de pretoetredingslanden, die goed zijn voor circa 52 % van de totale leningactiviteiten in de onder het mandaat vallende gebieden, in 2011 op 7,5 % is gestabiliseerd, is de kredietgroei ver achtergebleven bij de niveaus van vóór de crisis. In haar hoedanigheid van belangrijkste multilaterale kredietverlener in de betrokken regio is de EIB de economische activiteit blijven ondersteunen door aan het midden- en kleinbedrijf (mkb) een aanzienlijk bedrag aan leningen te verstrekken (31% van het totale volume) en door een grote hoeveelheid middelen te bestemmen voor investeringen in de vervoers- en energiesectoren.

Tegelijkertijd is de EIB-kredietverlening ten gunste van met klimaatactie verband houdende projecten met 500 miljoen EUR toegenomen tot 2,1 miljard EUR in 2011, wat neerkomt op 32 % van de totale ondertekende leningen (tegen 21 % in 2010). De leningen zijn gegaan naar tal van de minst CO<sub>2</sub>-efficiënte landen, zoals Rusland, Zuid-Afrika en India. Er is een bijzondere inspanning geleverd in Azië en Latijns-Amerika, waar dergelijke leningen goed

waren voor 78 % van de totale ondertekende leningen. De klimaatactie was in 2011 tevens goed voor 29 % van de kredietverlening aan de pretoetredingslanden en 30 % van de kredietverlening aan Zuid-Afrika.

Terwijl het leningvolume voor de meeste onder het mandaat vallende gebieden vrijwel stabiel is gebleven, is de kredietverlening in het Middellandse Zeegebied scherp gedaald van een historisch hoog niveau van 2,5 miljard EUR in 2010 tot 965 miljoen EUR. Deze ontwikkeling was toe te schrijven aan vertragingen bij de projectvoorbereiding als gevolg van de Arabische lente en aan de onzekerheid en het moeilijke bedrijfsklimaat die daaruit voortvloeiden. Diverse interim-regeringen hebben beslissingen over investeringsprogramma's op lange termijn uitgesteld totdat er democratische verkiezingen waren gehouden. Bovendien is de EIB-activiteit in Syrië opgeschort vanwege de EU-sancties ten aanzien van het land. In dit verband heeft de Commissie in april 2012 een gedelegeerde handeling aangenomen waarbij Syrië van de lijst van onder het mandaat vallende landen werd geschrapt<sup>3</sup>. Hierbij zij er tevens op gewezen dat de Syrische regering in gebreke is gebleven bij rentebetalingen op en aflossingen van EIB-leningen en dat in mei 2012 een eerste beroep op de EU-garantie is gedaan voor een bedrag van circa 15,4 miljoen EUR.

### 3. FINANCIERINGSVERRICHTINGEN

#### 3.1. Overzicht van de EIB-financiering in de onder het besluit vallende gebieden

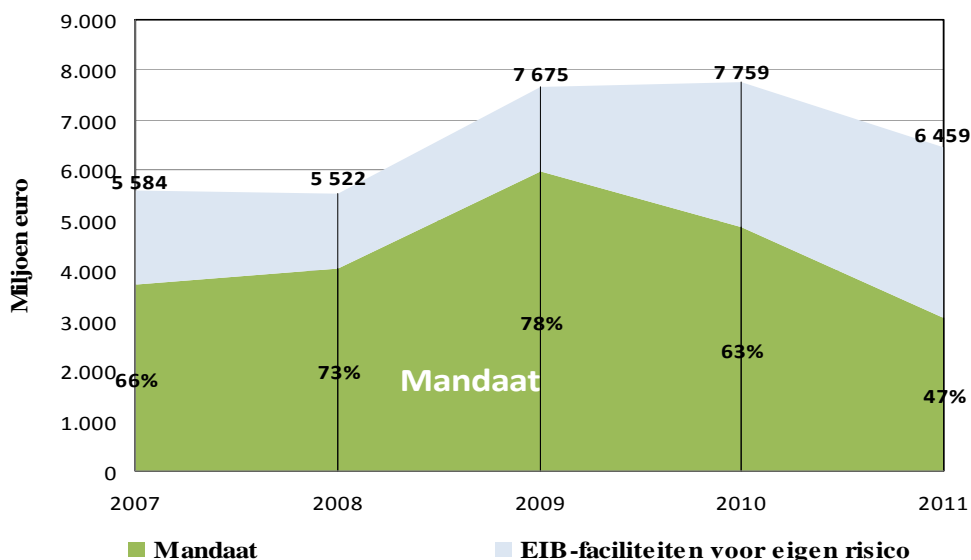
In de gebieden die onder het mandaat vallen, bedroeg de totale EIB-financiering 6,5 miljard EUR in 2011, tegen 7,8 miljard EUR in 2010. In 2011 zijn de bedragen die in het kader van de EIB-faciliteiten voor eigen risico zijn toegekend met 18 % toegenomen, terwijl het volume van de kredietverlening onder het mandaat met 37 % is teruggelopen. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van het volume van de EIB-financiering uit eigen middelen in 2011 in de gebieden die onder het mandaat vallen.

Tabel 1: EIB-financiering in 2011 in de onder het mandaat vallende gebieden

Begunstigde landen (miljoen EUR)	Verrichtingen onder mandaat			EIB- verrichtingen voor eigen risico	Totaal
	Allesomvattende garantie	Garantie tegen politieke risico's	Totaal		
Pretoetredingslanden	998	26	1 024	2 358	3 381
Middellandse Zeelanden	553	373	926	39	965
Landen v.h. Oostelijk Nabuurchap en Rusland	625	50	675	101	776
Azië en Latijns-Amerika	61	249	310	861	1 171
Zuid-Afrika	115	-	115	50	165
<b>Totaal</b>	<b>2 352</b>	<b>698</b>	<b>3 050</b>	<b>3 409</b>	<b>6 459</b>

<sup>3</sup> Gedelegeerd Besluit 2012/207/EU van de Commissie van 8 februari 2012 tot wijziging van bijlage III bij Besluit nr. 1080/2011/EU van het Europees Parlement en de Raad tot verlening van een EU-garantie voor verliezen van de Europese Investeringsbank op leningen en leninggaranties voor projecten buiten de Unie en houdende intrekking van Besluit nr. 633/2009/EG, wat Syrië betreft (PB L 110 van 24.4.2012, blz. 38).

In 2011 werd 77 % van de in het kader van het mandaat ondertekende leningen gedekt door een allesomvattende garantie, die wordt gebruikt voor soevereine en subsoevereine leningsoperaties, terwijl 23 % een garantie tegen politieke risico's voor leningen aan de particuliere sector genoot. Het gecombineerde volume van de in het kader van deze twee garanties ondertekende kredieten vertegenwoordigt 47 % van de totale financiering in 2011 in gebieden die onder het besluit vallen, terwijl de overige 53 % overeenkomt met een recordbedrag van 3,4 miljard EUR aan EIB-leningen voor eigen risico zonder gebruikmaking van de EU-garantie.



Eind 2011 beliep het in het kader van het mandaat toegekende totaalbedrag 19,4 miljard EUR, wat neerkomt op 66 % van het totale plafond waarin het besluit voorziet en algemeen genomen overeenstemt met de verwachtingen voor de eerste vijf jaar van de door het mandaat bestreken periode van zeven jaar. In totaal beschikt de EIB nog over een bedrag van 10,1 miljard EUR onder het mandaat. Ondanks de voor 2012 en 2013 verwachte vermindering van de externe EIB-activiteit en de verhoging van het totale plafond waarin het besluit voorziet, wordt ervan uitgegaan dat de EIB eind 2013 sommige van de regionale plafonds zal bereiken (bv. voor de pretoetredingslanden), terwijl dat voor andere minder zeker is (bv. voor het Middellandse Zeegebied). In dit verband zij erop gewezen dat het besluit een flexibiliteit van 10 % biedt tussen de regionale plafonds.

Tabel 2: In totaal door de EIB in het kader van het mandaat ondertekende en uitgekeerde leningen (2007-2011)

Miljoen EUR	Plafond	Ondertekende nettokredieten	Ondertekende nettokredieten als % v.h. plafond	Betalingen	Netto-betalingen als % v.h. plafond
Pretoetredingslanden	9 048	7 622	84 %	3 899	51 %
Middellandse Zeegebied	9 700	6 559	68 %	2 079	32 %
Landen v.h. Oostelijk Nabuurschap en Rusland	3 848	1 709	44 %	318	19 %
Azië en Latijns-Amerika	3 952	2 761	70 %	1 690	61 %
Zuid-Afrika	936	591	63 %	425	72 %
<b>Totaal voor het algemene mandaat</b>	<b>27 484</b>	<b>19 242</b>	<b>70 %</b>	<b>8 411</b>	<b>44 %</b>
Klimaatveranderingsmandaat (2011-2013)	2 000	150	8 %	150	100 %
<b>Totaal mandaat</b>	<b>29 484</b>	<b>19 392</b>	<b>66%</b>	<b>8 561</b>	<b>44 %</b>

Eind 2011 had de EIB voor een bedrag van 8,5 miljard EUR aan kredieten of 44 % van de ondertekende nettokredieten uitbetaald. De uitkeringspercentages in de pretoetredingslanden, Azië, Latijns-Amerika en Zuid-Afrika lagen tussen 50 % en 75 %, waarmee zij het gebruikelijke tijdsverschil weerspiegelden tussen de ondertekening van de financieringsovereenkomsten en de uitvoering van het project en de overeenkomstige uitbetaling. In het Middellandse Zeegebied lagen de uitkeringen met 32 % van de ondertekende nettobedragen een stuk lager, wat toe te schrijven was aan de gevolgen van de Arabische lente en aan de opschorting van de verrichtingen in Syrië. De lage uitkeringspercentages van 19 % van de toegekende bedragen in Oost-Europa, de zuidelijke Kaukasus en Rusland waren het gevolg van vertragingen bij de regeling van institutionele kwesties in de regio, alsook van het feit dat meer dan driekwart van de bedragen in de afgelopen twee jaar zijn toegezegd. De EIB verwacht dat de verrichtingen in de landen van het Oostelijk Nabuurschap en in Rusland in de toekomst in een sneller tempo zullen kunnen plaatsvinden gezien de algemenere doelstellingen van het mandaat voor EIB-activiteiten in de regio, het memorandum van overeenstemming dat in maart 2011 met de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBWO) en de Commissie is gesloten, en de verlening van doelgerichte technische bijstand om tot een snellere projectuitvoering te komen.

Tabel 3: Jaarlijkse kredietverlening in het kader van het lopende mandaat 2007-2013

Miljoen EUR	2007 (*)	2008	2009	2010	2011	Bruto-totaal	Annu-leringen	Netto-totaal
Pretoetredingslanden	389	2 009	2 859	1 535	874	7 666	44	7 622
Middellandse Zeegebied	1 205	1 195	1 510	2 009	926	6 845	286	6 559
Landen v.h. Oostelijk Nabuurschap en Rusland	-	170	233	631	675	1 709	-	1 709
Azië en Latijns-Amerika	305	469	1 088	643	310	2 815	53	2 761
Zuid-Afrika	-	203	280	50	115	648	56	591
<b>Totaal voor het algemene mandaat</b>	<b>1 899</b>	<b>4 045</b>	<b>5 969</b>	<b>4 868</b>	<b>2 900</b>	<b>19 681</b>	<b>449</b>	<b>19 242</b>
Klimaatveranderingsmandaat (2011-2013)(**)					150	150	-	150
<b>Totaal mandaat</b>					<b>3 050</b>	<b>19 831</b>	<b>449</b>	<b>19 392</b>

(\*) Tot en met 31 juli 2007 werden er ook leningactiviteiten verricht onder het vorige mandaat 2000-2007.

(\*\*) De verrichting ten belope van 150 miljoen EUR die in 2011 in het kader van het klimaatveranderingsmandaat is ondertekend, had betrekking op de pretoetredingslanden.

Het aantal projecten dat onder het mandaat werd gefinancierd, daalde van 46 in 2010 tot 29 in 2011.

De financieringsactiviteit van de EIB in de pretoetredingslanden is in 2011 stabiel gebleven op 3,4 miljard EUR, hetzelfde bedrag als in 2010, wat neerkwam op 52 % van de activiteit in de gebieden die onder het mandaat vallen. De kredietverlening onder het mandaat is teruggelopen tot 1 miljard EUR, terwijl de kredietverlening in het kader van de pretoetredingsfaciliteit voor eigen risico met 18 % is toegenomen tot 2,4 miljard EUR. Gezien de beperkte resterende marge onder het mandaat en de nog steeds aanzienlijke behoeften in de pretoetredingslanden, heeft de Raad van Gouverneurs van de EIB er begin 2011 mee ingestemd om het leenplafond van de pretoetredingsfaciliteit tot 2013 met 5,7 miljard EUR te verhogen.

De EIB-financieringsactiviteit in het Middellandse Zeegebied is scherp gedaald, terwijl die in de landen van het Oostelijk Nabuurschap is gestegen van 631 miljoen EUR in 2010 tot 776 miljoen EUR in 2011, waarvan 675 miljoen EUR onder het mandaat, wat neerkomt op een recordbedrag voor de regio. In Azië en Latijns-Amerika is het totale financieringsbedrag net als in 2010 op 1,2 miljard EUR uitgekomen, waarbij de leningen onder het mandaat zijn

afgenomen tot 310 miljoen EUR. Deze daling werd gecompenseerd door een overeenkomstige stijging van de kredietverlening voor eigen risico van de EIB, met name in het kader van de faciliteit voor duurzame energie en continuïteit van de energievoorziening. In Zuid-Afrika zijn in 2011 drie nieuwe leningen voor een totaalbedrag van 165 miljoen EUR ondertekend, waarvan een eerste lening van 50 miljoen EUR aan Zuid-Afrika in het kader van de hiervoor genoemde faciliteit voor eigen risico van de EIB.

### **3.2. Bijdrage aan de EU-beleidsdoelstellingen**

Doel van de EIB-verrichtingen in het kader van het besluit is de relevante externe EU-beleidsdoelstellingen te ondersteunen. Het besluit vervangt de eerder voor elk gebied vastgestelde specifieke doelstellingen voor verrichtingen met EU-garantie door de volgende horizontale overkoepelende doelstellingen voor alle gebieden die onder het mandaat vallen:

- i) beperking van en aanpassing aan klimaatverandering;
- ii) ontwikkeling van sociale en economische infrastructuur;
- iii) ontwikkeling van de lokale particuliere sector, en met name steun aan het mkb.

Aanvullende onderliggende doelstellingen zijn onder meer de bijdrage aan de verwezenlijking van de in artikel 21 VEU bedoelde algemene beginselen die aan het externe optreden van de Unie ten grondslag liggen, en de regionale integratie van de partnerlanden, met inbegrip van de economische integratie tussen pretoetredingslanden, nabuurschapslanden en de Unie. De EIB kan overwegen haar activiteit ter ondersteuning van gezondheidszorg en onderwijs uit te breiden wanneer zulks een duidelijke meerwaarde heeft.

De bijgaande regionale technische operationele richtsnoeren die gezamenlijk door de Commissie en de EIB zijn opgesteld, leggen een verband tussen het regionale beleidskader van de Unie, de horizontale overkoepelende doelstellingen van het mandaat en de realisatie daarvan. Met deze richtsnoeren wordt beoogd te garanderen dat de EIB-financiering een aanvulling vormt op de desbetreffende beleidsmaatregelen, programma's en instrumenten van de Unie in de verschillende regio's.

De bovenbeschreven herziene doelstellingen zullen pas vanaf 2012 als uitgangspunt fungeren voor de verslaggeving over de nieuwe verrichtingen. De in 2011 ontplooiende activiteiten leveren echter al een aantal indicaties op. Zo was met name de EIB-steun voor sociale en economische infrastructuur in 2011 goed voor 64 % van de totale EIB-activiteit in de gebieden die onder het mandaat vallen (75 % van de verrichtingen onder mandaat). De steun aan de particuliere sector vertegenwoordigde in 2011 55 % van de totale EIB-activiteit in de gebieden die onder het mandaat vallen (29 % van de verrichtingen onder mandaat), terwijl de steun aan het mkb via lokale financiële intermediairs in 2011 goed was voor 17 % van de totale EIB-activiteit in de gebieden die onder het mandaat vallen (6 % van de verrichtingen onder mandaat).

De afgelopen jaren heeft de EIB haar financiering van investeringen op het gebied van klimaatactie versterkt, alsook haar bredere inzet verhoogd voor de EU-doelstelling van koolstofarme en klimaatbestendige groei binnen en buiten de Unie, met name in de follow-up van de top van Kopenhagen in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties van 2009 inzake klimaatverandering (UNFCCC, United Nations Framework Convention on Climate Change). In 2011 zijn de ondertekende leningen op het gebied van klimaatactie opgelopen tot 2,08 miljard EUR (32 % van de totale EIB-financiering in de betrokken

gebieden), waarvan 0,89 miljard EUR uit hoofde van het mandaat (29 % van de verrichtingen onder mandaat), tegen 1,6 miljard EUR in 2010 (21 % van de verrichtingen onder mandaat).

De EIB heeft een reeks sectorspecifieke criteria vastgesteld waaraan projecten moeten voldoen om in aanmerking te komen voor financiering in het kader van de klimaatdoelstellingen. Zo komen niet alle projecten voor een beter energieverbruik automatisch in aanmerking, maar alleen die waarvoor kan worden aangetoond dat zij tot een verbetering van de energie-efficiëntie met 20 % of meer leiden ten opzichte van de uitgangssituatie. Bovendien wordt alleen rekening gehouden met het gedeelte van de kredietverlening dat op de klimaatdoelstelling betrekking heeft. Het merendeel van de kredietverlening op het gebied van klimaatactie houdt verband met projecten op de volgende twee algemene terreinen: hernieuwbare energie en energie-efficiëntie, en duurzaam vervoer.

Het SWD bevat meer gedetailleerde informatie over de mate waarin de EIB bijdraagt aan de verwezenlijking van de EU-beleidsdoelstellingen die met het besluit worden beoogd.

### 3.3. Uitsplitsing naar sector

In de onderstaande tabel 4 wordt een overzicht gegeven van de wijze waarop de EIB-verrichtingen uit hoofde van het besluit in 2011 over de diverse gebieden en sectoren waren verdeeld.

Tabel 4: In 2011 in het kader van het mandaat ondertekende kredieten (in miljoenen EUR), uitgesplitst naar sector

Regio	Totaal	Energie	Vervoer	Diensten en industrie	Water, riolering	Kredietlijnen voor het mkb	Gezondheids- en onderwijs- infrastructuur	Landbouw, visserij & bosbouw (*)	Telecommunicatie
Pretoetredingslanden (PT)	1 024	-	617 60 %	15 1 %	55 5 %	87 8 %	100 10 %	150 15 %	-
Middellandse Zeelanden (MED)	926	50 5 %	163 18 %	421 46 %	262 28 %	30 3 %	-	-	-
Landen v.h. Oostelijk Nabuurschap en Rusland (OOST)	675	175 26 %	450 67 %	-	-	50 7 %	-	-	-
Azië en Latijns-Amerika (ALA)	310	61 20 %	-	149 48 %	-	-	-	-	100 32 %
Zuid-Afrika (ZA)	115	-	-	-	115 100 %	-	-	-	-
<b>Totaal</b>	<b>3 050</b>	<b>286 9 %</b>	<b>1,230 40 %</b>	<b>585 20 %</b>	<b>432 14 %</b>	<b>167 6 %</b>	<b>100 3 %</b>	<b>150 5 %</b>	<b>100 3 %</b>

(\*) Onder deze rubriek valt een in het kader van het klimaatveranderingsmandaat ondertekende lening van 150 miljoen EUR in Turkije.

### 3.4. Effect en meerwaarde van EIB-verrichtingen

In reactie op het mandaat en op de verplichting om zowel haar beoordeling en meting van, als haar verslaggeving over de resultaten en effecten van haar verrichtingen verder te verbeteren, heeft de EIB in 2011 haar goedkeuring gehecht aan een nieuw kader, namelijk het kader voor resultatenmeting (**REM, Results Measurement Framework**), dat op verrichtingen in alle

onder het mandaat vallende gebieden moet worden toegepast. Het REM zal in 2012 geleidelijk worden ingevoerd.

Evenals de eerdere kaders steunt het REM op drie pijlers:

pijler 1: de samenhang met en bijdrage aan EU-beleidsdoelstellingen en -prioriteiten;

pijler 2: de kwaliteit en degelijkheid van het project, alsook de verwachte en feitelijke resultaten ervan;

pijler 3: de financiële en niet-financiële additionaliteit van de EIB-bijdrage.

Het REM zal leiden tot een verbetering van de beoordelingen vooraf van projecten en zal de EIB beter in staat stellen verslag uit te brengen over de feitelijk behaalde resultaten. Tegelijkertijd resulteert het REM in een vereenvoudiging van de rapportagevereisten voor cliënten omdat het zoveel mogelijk geharmoniseerd is met de resultatenindicatoren van andere internationale financiële instellingen.

In 2011 werden de verwachte resultaten en effecten van de EIB-financiering nog steeds beoordeeld op basis van twee oude kaders, namelijk het kader voor het beoordelen van de meerwaarde in de EU en in de pretoetredingslanden, en het economische en sociale effectbeoordelingskader in alle andere gebieden die onder het mandaat vallen.

De beoordeling vooraf wordt uitgevoerd door de EIB op basis van feiten en gegevens die tijdens de projectbeoordelingsfase zijn verzameld. Het kader is zodanig ontworpen dat het gedurende de gehele looptijd van het project waardevolle informatie en referentiegegevens kan verschaffen, met name ten behoeve van de projectbewaking en de evaluatie achteraf.

Tabel 5a: Beoordeling van de meerwaarde van de in 2011 goedgekeurde verrichtingen in pretoetredingslanden (maximumscore = 200)

<i>Effectbeoordeling</i>	Pijler 1	Pijler 2	Pijler 3	Gemiddelde score	<i>Goedgekeurde verrichtingen</i>
Mandaat	146	120	158	141	8
Pretoetredingsfaciliteit	139	141	155	145	23

Tabel 5b: Beoordeling van de meerwaarde van de in 2011 goedgekeurde verrichtingen in het Middellandse Zeegebied, de landen van het Oostelijk Nabuurschap en Rusland, Azië en Latijns-Amerika, en Zuid-Afrika

<i>Effect-beoordeling</i>	Pijler 1	Pijler 2		Pijler 3
		Investerings-leningen	Leningen via intermediairs (mkb)	
<b>Groot</b>	23 (72 %)	13 (41 %)	3 (9 %)	20 (63 %)
<b>Middelgroot</b>	9 (28 %)	11 (34 %)	4 (13 %)	11 (34 %)
<b>Matig</b>	0	1 (3 %)	0	1 (3 %)
<b>Laag</b>	0	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>32 (100 %)</b>	<b>25 (78 %)</b>	<b>7 (22 %)</b>	<b>32 (100 %)</b>

In de **pretoetredingslanden** kunnen kleine verschillen tussen verrichtingen onder EU-garantie en voor eigen risico worden waargenomen voor de pijlers 1 en 2. Deze verschillen weerspiegelen deels het feit dat het mandaat ook gericht is op projecten met relatief grotere onzekerheden en risico's, waarvoor de EU-garantie de hoogste meerwaarde biedt.

In de **andere onder het mandaat vallende gebieden** is de meerwaarde van negen verrichtingen bij alle drie de pijlers als "groot" beoordeeld; deze verrichtingen hadden hoofdzakelijk betrekking op klimaatveranderingsprojecten op het gebied van hernieuwbare en alternatieve energie.

#### **4. SAMENWERKING MET DE COMMISSIE**

De Commissie en de EIB hebben intensief samengewerkt in het kader van de tussentijdse evaluatie van het externe mandaat van de EIB. De gewone wetgevingsprocedure voor de vaststelling van het besluit is in oktober 2011 afgerond. Het besluit roept op tot nog meer samenwerking en synergie tussen de Commissie en de EIB, alsook met de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO).

Na de vaststelling van het besluit in november 2011 hebben de Commissie en de EIB een nieuwe garantieovereenkomst en een nieuwe terugvorderingsovereenkomst ondertekend, zoals bij respectievelijk artikel 14 en artikel 13 van het besluit is voorgeschreven. In deze overeenkomsten, die in de plaats zijn gekomen van die welke eerder waren gesloten, wordt rekening gehouden met de desbetreffende wijzigingen die in het nieuwe besluit zijn aangebracht. De Commissie en de EIB hebben gezamenlijk ook de regionale technische operationele richtsnoeren opgesteld, die aan dit verslag zijn gehecht.

In 2012 worden beide instellingen tevens geacht het memorandum van overeenstemming over de intensivering van de samenwerking te actualiseren om de EDEO erbij te betrekken en om met de nieuwe aspecten van het mandaat rekening te houden. Ook de samenwerking op het terrein dient te worden geïntensiveerd door er vaker voor te zorgen dat de EIB-kantoren zich in dezelfde ruimten als de EU-delegaties bevinden. Parallel daarmee wordt momenteel ook nauw samengewerkt bij de opstelling van het voorstel voor het volgende externe EIB-mandaat voor de periode 2014-2020.

In de landen van zowel het Zuidelijk als het Oostelijk Nabuurschap was de EIB betrokken bij de evaluatie van het Europees nabuurschapsbeleid. De samenwerking tussen de EIB, de EDEO en de Commissie is in de loop van 2011 geïntensiveerd, met name in de context van de coördinatie van de EU-reactie op de Arabische lente en de totstandbrenging van het Partnerschap voor democratie en gedeelde welvaart met het zuidelijke Middellandse Zeegebied. De EIB was ook actief betrokken bij de taskforces op hoog niveau die hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter Ashton heeft opgezet om de coördinatie in sommige landen van de regio te optimaliseren. De eerste vergadering van deze taskforces heeft in september 2011 in Tunesië plaatsgevonden. De EIB heeft tevens een bijdrage geleverd aan de gedachtewisseling over de agenda voor verandering<sup>4</sup>, een mededeling van de Commissie waarmee wordt beoogd het effect van het EU-ontwikkelingsbeleid te vergroten, meer in het bijzonder wat duurzame economische groei en ontwikkeling van de particuliere sector betreft.

---

<sup>4</sup> COM(2011) 637 definitief.

De werkzaamheden op de bovengenoemde terreinen zullen in de komende jaren worden voortgezet: de EIB zal de Commissie en de EDEO helpen bij de implementatie van het nieuwe nabuurschapsbeleid en bij de verwezenlijking van de relevante prioriteiten van de agenda voor verandering. De gezamenlijke werkzaamheden zullen zich ook concentreren op het uitbreidingsbeleid ter ondersteuning van de toetreding van Kroatië tot de EU, alsook van verdere hervormingen die de kandidaat-lidstaten en mogelijke kandidaat-lidstaten doorvoeren in het kader van hun streven naar integratie in de EU. Met de steun van de Commissie zal de EIB zich inspannen om de verrichtingen in Kosovo<sup>5</sup> te hervatten. In dit verband zij erop gewezen dat – overeenkomstig artikel 10 van het besluit, waarin is bepaald dat "*Kosovo [wordt vertegenwoordigd] door de Missie van de Verenigde Naties in Kosovo of door een administratie die in de [...] regionale technische operationele richtsnoeren wordt genoemd*" – er in de richtsnoeren in kwestie van uit wordt gegaan dat een dergelijke administratie de regering van Kosovo is.

De samenwerking met betrekking tot sectorale aangelegenheden zal verder worden versterkt, met name op het gebied van klimaatactie en in het kader van het initiatief "Duurzame energie voor iedereen". In deze context zal de EIB overeenkomstig artikel 6 van het besluit, in samenwerking met de Commissie, uiterlijk eind 2012 een strategie voorleggen om in het kader van het mandaat het percentage projecten waarmee CO<sub>2</sub>-emissies kunnen worden teruggedrongen, geleidelijk en continu te vergroten en een einde te maken aan financieringsprojecten die haaks staan op de klimaatdoelstellingen van de Unie.

## **5. SAMENWERKING MET INTERNATIONALE FINANCIËLE INSTELLINGEN**

In 2011 vertegenwoordigden de verstrekte leningen die de EIB met andere internationale financiële instellingen (IFI's) of Europese bilaterale instellingen heeft medegefinancierd 56 % van de totale kredietverlening van de EIB onder het mandaat. Dit aandeel is weliswaar afgenomen na de voorgaande vier jaar een gestage stijging te hebben vertoond (met een piek van 64 % in 2010), maar dat neemt niet weg dat de medefinanciering van kredieten met andere financiële instellingen op een hoog niveau blijft. Het SWD bevat een lijst van de medegefinancierde verrichtingen die in 2011 werden ondertekend in de gebieden die onder het mandaat vallen.

In maart 2011 is een nieuw memorandum van overeenstemming tussen de Commissie, de EIB-groep en de EBWO ondertekend. Dit memorandum vervangt en bundelt eerdere afspraken met betrekking tot Oost-Europa, de zuidelijke Kaukasus, Rusland en Centraal-Azië (van december 2006) en Turkije (van januari 2009). Het memorandum van overeenstemming zal een betere strategische en operationele samenwerking mogelijk maken. Het nieuwe memorandum van overeenstemming betreffende de samenwerking buiten de EU zal in 2012 worden herzien om rekening te houden met de uitbreiding van de activiteit van de EBWO in het Middellandse Zeegebied.

In het kader van de tweejarig proeffase van de door de EIB, de AFD<sup>6</sup> en de KfW ondertekende tripartiete overeenkomst inzake het initiatief "Wederzijds Vertrouwen" is in de loop van 2011 aanzienlijke vooruitgang geboekt wat de landen van het Zuidelijk Nabuurschap

---

<sup>5</sup> Deze verwijzing laat de standpunten over de status van Kosovo onverlet, en is in overeenstemming met Resolutie 1244/99 van de VN-Veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo.

<sup>6</sup> Agence Française de Développement.

en de ACS-landen betreft. Het initiatief is erop gericht de collectieve effectiviteit en efficiëntie van de drie instellingen te verbeteren door het wederzijds erkennen van en vertrouwen op de procedures en normen die worden toegepast door een van de instellingen die bij de werkzaamheden met betrekking tot een medegefinancierd project de leidende rol op zich neemt. In de loop van 2012 zal het accent worden gelegd op de ontwikkeling van gemeenschappelijke operationele richtsnoeren.

De samenwerking met de Wereldbankgroep is voortgezet, onder meer met de ondertekening van een bilaterale samenwerkingsovereenkomst tussen de EIB en de Internationale Financieringsmaatschappij om te komen tot een betere samenwerking bij de financiering van ontwikkelingsprojecten van de particuliere sector in de landen van het Zuidelijk Nabuurschap en de ACS-landen. Voorts verricht de EIB in de context van het Deauville-partnerschap samen met multilaterale ontwikkelingsbanken werkzaamheden ter ondersteuning van duurzame en inclusieve groei in reactie op de Arabische lente, zoals de leiders van de G8 op hun top in mei 2011 hebben bepleit. Daarnaast is de EIB haar medewerking blijven verlenen aan diverse gespecialiseerde werkgroepen die door IFT's zijn ingesteld om beste praktijken uit te wisselen of specifieke kwesties aan te pakken.

De EIB heeft een actieve rol gespeeld in de regionale gecombineerde faciliteiten die de Commissie de afgelopen jaren samen met de EIB, de EBWO, de Ontwikkelingsbank van de Raad van Europa en andere Europese bilaterale financiële instellingen<sup>7</sup> heeft opgezet. Verder heeft de EIB een hoofdrol vervuld in de deskundigengroep die de Commissie heeft opgericht om de totstandbrenging van een "EU-platform voor samenwerking en ontwikkeling" te evalueren.

Samen met de EIB en met andere Europese multilaterale en bilaterale financiële instellingen beraadt de Commissie zich in de context van het volgend meerjarig financieel kader over nieuwe financiële instrumenten ter ondersteuning van het externe beleid van de EU. De aanzienlijke toename van het gebruik van innovatieve financiële instrumenten moet het mogelijk maken een groter deel van de EU-subsidies te combineren met leningen of te gebruiken in eigenvermogens- of risicodelingsinstrumenten, om zo extra financiering te mobiliseren, met name van investeerders uit de particuliere sector, ter dekking van de investeringsbehoeften van onze partnerlanden. In het kader van het toekomstige platform moet het gebruik van innovatieve financiële instrumenten in het externe beleid worden ondersteund om de effectiviteit en efficiëntie van de externe EU-financiering te verbeteren.

---

<sup>7</sup>

Zoals het investeringskader voor de westelijke Balkan, de investeringsfaciliteit voor het Europees nabuurschapsbeleid, de investeringsfaciliteit voor Centraal-Azië, de investeringsfaciliteit voor Azië en het Infrastructuurtrustfonds EU-Afrika.